

ת"פ (קרית גת) 24248-09-22 - מדינת ישראל - תביעות לכיש ע"י נ' יבגני יפימוב - נוכח ע"י

ת"פ (קרית-גת) 24248-09-22 - מדינת ישראל - תביעות לכיש ע"י נ' יבגני יפימוב - נוכח ע"י שלום קרית-גת
ת"פ (קרית-גת) 24248-09-22
מדינת ישראל - תביעות לכיש ע"י
ב"כ עו"ד לימור כהן-גולן - נוכחת
נגד

יבגני יפימוב - נוכח ע"י
ב"כ עו"ד בת אל חיים יואל - נוכחת
בית משפט השלום בקרית-גת
[19.11.2024]

כב' השופטת הבכירה, נגה שמואלי מאיר
גזר דין

א. רקע עובדתי

1. כפי הנטען בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 30.12.2021 סמוך לשעה 19:15 ברח' יואב בן צרויה 6/20 באשדוד (להלן: "הדירה"), בוצע חיפוש בדירה שבה התגורר הנאשם וזאת על פי צו חיפוש שניתן ע"י ביהמ"ש. באותן הנסיבות החזיק הנאשם בסם מסוכן מסוג קנבוס במשקל כולל של 301 גר' נטו שלא לצריכתו העצמית; במקום שבו נתפסו הסמים החזיק הנאשם במשקל אלקטרוני.

2. הנאשם הודה במיוחס לו לעיל, ועל יסוד הודאתו זו הורשע בעבירת החזקת סם שלא לצריכה עצמית לפי סעיפים 7(א)+7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) התשל"ג - 1973 (להלן: "הפקודה"; "פקודת הסמים המסוכנים").

3. במסגרת הסדר הטיעון הוסכם כי הצדדים יעתרו במשותף להשית על הנאשם ענישה בדמות צו של"צ וצו מבחן וכי כל צד יטען לפי ראיות עיניו באשר לשאלת ההרשעה.

4. בעניינו של הנאשם התקבלו שני תסקירים מאת שירות המבחן הנושאים אופי חיובי, ובסופם המליץ השירות לבכר בעניינו את שיקולי השיקום, להורות על ביטול ההרשעה ולהשית על הנאשם ענישה בדמות צו של"צ. בתסקירים האמורים עומד שירות המבחן על קורות חייו וחיי משפחתו של הנאשם, על מאפייניו האישיותיים, יחסו לעבירה, ועוד. מטעמים של צנעת הפרט לא אעלה עלי גזר הדין את כל המפורט בתסקירים האמורים, מלבד אותם נתונים הרלוונטיים לשאלת העונש.

ב. טיעוני הצדדים (עיקרי הדברים)

5. המאשימה, עמדה על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם, על חומרת המעשים בדגש על כמות הסם שנתפסה בחזקתו, ועתרה לקבוע מתחם עונש הולם שתחילתו ב-4 חודשים מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ועד לכמה חודשים מאסר בפועל. בתוך המתחם סברה המאשימה כי בהינתן לקיחת האחריות של הנאשם על מעשיו, היותו חף מהרשעות קודמות והתסקירים החיוביים שהתקבלו - קיימים בעניינו של הנאשם שיקולים המצדיקים סטייה לקולה מהמתחם משיקולי שיקום. יחד עם זאת, סברה המאשימה כי הנאשם לא ביסס פגיעה קונקרטית המצדיקה את ביטול הרשעתו. לאור כל אלה, עתרה המאשימה להותיר את הרשעתו של הנאשם על כנה ולהשית עליו ענישה בדמות של"צ, צו מבחן לצד מאסר מותנה וקנס משמעותי.

6. מנגד, ההגנה, לא חלקה על מתחם העונש לו עתרה המאשימה וסברה כי יש מקום להימנע מהרשעתו של הנאשם בשל הפגיעה הקונקרטית שיכול ותגרם לו ככל שההרשעה תיוותר על כנה. מכל האמור עתרה הסנגורית לאמץ את המלצות שירות המבחן לעניין העונש ולהורות על ביטול ההרשעה.

7. הנאשם, אשר קיבל את 'זכות המילה האחרונה', הביע חרטה על מעשיו וביקש כי בית המשפט יכבד את ההסדר אליו הגיעו הצדדים וימנע מהרשעתו על מנת שמטה לחמו לא יפגע.

8. לאור אלה, ובהתאם למתווה גזירת הדין שאומץ בתיקון 113 לחוק העונשין, בית המשפט יקבע תחילה את מתחם העונש ההולם; ולאחר מכן יגזור את העונש המתאים לנאשם, תוך בחינה שמא יש מקום במקרה הנדון לסטות לקולה מהמתחם שייקבע.

דיון והכרעה

ג. קביעת מתחם העונש ההולם

9. כאמור בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קביעת מתחם העונש ההולם תיעשה בהתאם לעקרון ההלימה (הוא העיקרון המנחה בענישה), תוך התחשבות בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, בערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצועה, במידת הפגיעה בהם ובמדיניות הענישה הנוהגת.

10. בכל הנוגע לעבירת החזקת הסם שלא לצריכה עצמית אותה עבר הנאשם, נדמה כי אין צורך להכביר מילים על אודות החומרה הרבה הכרוכה בעבירות אלה. פקודת הסמים המסוכנים נחקקה על מנת להגן על ערכים חברתיים מרכזיים ובראשם החובה להגן על שלומו של הציבור, בריאותו, על בטחונו האישי ועל רכושו.

11. בית המשפט העליון קבע בשורה ארוכה של פסקי דין כי נגע הסמים פשה בארצנו כמגיפה, ומשכך מצווים בתי המשפט לתרום את חלקם במלחמה בנגע זה באמצעות הטלת עונשים חמורים ומרתיעים, וכי מי שנגרר אחרי מעשי עבירה המסכנים חיי אדם בצורה מפליגה, צריך לדעת אל-נכון כי אם יתפס יטופל עניינו בכל חומרת הדין (ראו לעניין זה, למשל, ע"פ 575/88 עודה נגד מדינת ישראל [פורסם בנבו] (11.12.1988); ע"פ 972/11 מדינת ישראל נגד יניב יונה [פורסם בנבו] (04.07.2012); וע"פ 3117/12 ארביב נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (06.09.2012)) (הדברים נאמרים באופן כללי, כאשר ברי כי שיקול ההרתעה אינו בא במניין השיקולים שנשקלים לצורך קביעת מתחם העונש ההולם).

12. אם לא די באלה, הרי שעל חומרתה היתרה של העבירה אותה עבר הנאשם, יכולה להעיד גם הענישה אשר נקבעה בצדה. וכך, העונש המרבי בגין ביצוע עבירת החזקת הסם שלא לצריכה עצמית הוא 20 שנות מאסר.

13. בשים לב לכמות הסם אותה החזיק הנאשם שלא לצריכתו העצמית, וליתר הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כפי שיפורט בהמשך הדברים, נדמה כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים במקרה הנדון מצויה ברף שאיננו נמוך כלל ועיקר.

14. לגופו של עניין, ובבחינת הנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, הרי שמבלי להתעלם מכך שעסקינן בסם ה'קנבוס' אשר נמנה עם הסמים "הקלים", ואינו מצוי במדרג חומרה גבוה מבין הסמים השונים (כמובן שהדברים נאמרים מבלי שבית המשפט מקל ראש ולו לרגע בנזקים שגם סמים 'קלים' אלה עלולים להסב לנאשם ולסביבתו) - בשיקולים לחומרה, נתתי דעתי לכמות הסם במשקל כולל של 301 גר' מסוג קנבוס אשר נתפסה ברשותו של הנאשם. ברי כי כמות זו אינה מבוטלת כלל ועיקר והגבוהה פי כמה וכמה מ"חזקת הצריכה העצמית" הקבועה בפקודה. בנוסף לאלו בית המשפט נותן דעתו לכך שהנאשם החזיק ברשותו מכשיר ייעודי לצורך השימוש בסם שלא לצריכה עצמית בדמות משקל אלקטרוני.

15. אשר לסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה, כפי העולה מתסקירי שירות המבחן, הנאשם מסר כי עובר לאירוע שבמוקד כתב האישום, הוא הגביר את השימוש בסם בשל קושי רגשי שחוה על רקע טיפולי פוריות של אשתו וכי החזקת הסמים נועדה לשימושו האישי ולא לצורכי מסחר. לדבריו, הוא רכש כמות סם גדולה מסוחר סמים במחיר נמוך בשל שימושו האינטנסיבי בסם. כמובן שאין בכך כדי להצדיק במאומה את ביצוע העבירה, אך ברי כי אין דינו של אדם אשר מחזיק סמים כדי לסחור ולהפיץ אותם לציבור, כדין אדם אשר מחזיק סם מסוג קנבוס (בכמות גבוהה מזו הקבועה בחוק ככזו המיועדת לשימוש עצמי) אך כדי לספק את התמכרותו.

16. ברוח הדברים האמורים יצוין, כי כמות הסם אותה החזיק הנאשם במקרה הנדון, מהווה חזקה לכך שהסמים לא הוחזקו לצריכתו העצמית גרידא. מה עוד, שחיזוק לכך ניתן למצוא בכך שהנאשם הודה בעבירה של החזקת סם שלא לצריכה עצמית וכי הוא החזיק ברשותו משקל אלקטרוני. ואולם, ועל אף שהמחוקק קבע כי בכמות זו שהחזיק הנאשם יש לראות כהחזקה שלא לצריכה עצמית אזי, אין הדבר מצביע בהכרח כי המדובר בהחזקה שמטרתה הייתה להפיץ את הסם. וכך נוסח העניין בקפידה בת"פ (שלום ים) 7414-01-15 מדינת ישראל נ' ניסים שגב [פורסם בנבו] (26.02.2017): "... רוצה לומר, יש מי שמחזיק סם שלא לצריכה עצמית ומטרתו היא לסחור בו ולהפיצו, ויש מי שעושה כן ומטרתו היא להשתמש בסם יחד עם חבריו הקרובים וליתן להם אותו ללא תמורה. זה מחזיק וזה מחזיק, אלא שזה סוחר של ממש, והשני מצוי במקום אחר וצדדי, קרוב יותר לזה המחזיק כמות העולה כדי שימוש עצמי בסם מסוכן. זה מצוי בתחום הפלילי ואף חברו, אלא שזה נעוץ בו עמוק, והשני אך נוגע בפליליות הכרוכה במעשיו".

17. בסיכומה של נקודה זו ייאמר, כי אין לו לדיין אלא מה שעיניו רואות - ומבלי להתעלם מהחזקה החוקית ומרמת האשמה ה'רישמית' שהיא יוצרת, הרי שיש להניח לטובתו של הנאשם כי רמת האשמה המוטלת לפתחו אינה גבוהה, עת לא הוכח לפניי כי הלה החזיק את הסם במטרה להפיצו או לסחור בו.

18. לבסוף, נתתי דעתי לכך שכתוצאה ממעשיו של הנאשם לא נגרם נזק מוחשי כלשהו. אם כי, אין לייחס משקל רב לנסיבה זו, שכן אלו הן דרכן של עבירות הסמים, כאשר פעמים רבות לא ניתן להצביע על נזק מוחשי ומידי שנגרם כתוצאה מהן, מה שאינו מפחית כהוא זה מהנזק הרב וארוך הטווח שהן מביאות עמן. כידוע, הסמים פוגעים פגיעה קשה לא רק במשתמשים בסם, כי אם גם בבני משפחתם, חבריהם ומכריהם וכן בציבור בכללותו. לא פעם נדרשים המכורים לסמים לבצע עבירות רכוש ואלימות כדי לממן לעצמם את מנת הסם הבאה, ובעצם כך מביאים לפגיעה פעם אחר פעם, בקניינו ובביטחונו של הזולת. גם ניתן בנקל לשער ולדמות את מסכת הסבל והייסורים שעוברים בני משפחתם וחבריהם הקרובים של המכורים לסמים, אשר נאלצים לראות את יקריהם הולכים מדחי לדחי ומדרדרים את חייהם אל פי תהום. זהו אפוא, אותו נזק פוטנציאלי הטמון בעבירות הסמים השונות.

19. אשר למדיניות הענישה הנוהגת, סקירת הפסיקה מלמדת כי בעבירה של החזקת סם הקנבוס (או החשיש), שלא לצריכה עצמית בכמויות דומות לאלו שבעניינינו, קיים מנעד רחב של עונשים, הכול בהתאם לכמות הסם ונסיבות החזקתו, ואולם, בדרך כלל, העונש הדומיננטי הוא, עונש הנע בין כמה חודשים מאסר שיכול להיות מרוצה בעבודות שירות ועד לתקופה ארוכה יותר המרוצה מאחורי סורג ובריח (ראו למשל, רע"פ 1267/23 בלקר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (06.03.2023); רע"פ 322/15 ג'אנח נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (22.01.2015); עפ"ג (מחוזי - מרכז) 61313-02-20 פצ'ולקין נגד מדינת ישראל [לא פורסם] (08.09.2020); ת"פ (שלום ב"ש) 14656-12-20 מדינת ישראל נ' פאדי [פורסם בנבו] (10.3.2021); ת"פ (שלום ק"ג) 15091-06-21 מדינת ישראל נ' אידו [פורסם בנבו] (11.04.2022); ת"פ (שלום ק"ג) 10215-10-19 מדינת ישראל נ' עמר [פורסם בנבו] (14.07.2021) - ויוער כי הערעור שהוגש על ידי הנאשם במסגרת עפ"ג (מחוזי ב"ש) 51992-08-21 עמר נגד מדינת ישראל [לא פורסם] (12.01.2022), נמחק בהסכמתו; ע"פ (מחוזי ת"א) 20903-09-19 ברבי נ' מדינת ישראל [טרם פורסם במאגרים במשפטיים] (11.12.2019); ת"פ (שלום ק"ג) 44015-11-21 מדינת ישראל נ' נגבקר [פורסם בנבו] (12.07.2023); ת"פ (שלום ת"א) 43383-08-18 מדינת ישראל נ' אביתבול [טרם פורסם במאגרים המשפטיים] (11.02.2020); ת"פ (שלום ב"ש) 39829-08-21 מדינת ישראל נ' אלקשחר [פורסם בנבו] (26.03.2023); ות"פ (שלום ב"ש) 14656-12-20 מדינת ישראל נ' אל עלאווי [טרם פורסם במאגרים המשפטיים] (10.03.2021).
20. כאן אציין, כי אף לא התעלמתי מהפסיקה אליה הפנו הצדדים תוך ביצוע האבחנות המתבקשות. די שאציין כי בכל הנוגע לפסיקה שאליה הפנתה המאשימה (ת"פ (שלום ק"ג) 15091-06-21 מדינת ישראל נ' אידו [פורסם בנבו] (11.04.2022), הרי שמדובר בנאשם שהורשע בהחזקת סמים שלא לצריכה עצמית ובהחזקת כלים להכנת סם שלא לצריכה עצמית. על פי הנטען, הנאשם החזיק בכמה מקומות בביתו בסם מסוג קנבוס, במשקל כולל של כ-378 גר', כמו כן הלה החזיק שתיל עם זרעים וחמור מאלה, הנאשם נתפס כשברשותו סם נוסף מסוג MDMA במשקל של 0.0672 גר' נטו, סם הנמנה עם "הסמים הקשים", כל אלה לצד החזקת משקל דיגיטלי. ברי, כי אין המדובר במקרה דומה לזה שבעניינינו, שכן המדובר בסמים מסוגים שונים, כולל MDMA, הגם שכמות הסם מסוג קנבוס הינה דומה - כך שיקשה על בית המשפט לגזור תובנות מפסיקה זו תובנות לעניינינו.
21. כפי שנאמר זה מכבר, בדרך כלל, בעניינים דומים לזה שלפנינו נקבע מתחם עונש ראוי הנע בין כמה חודשים מאסר שיכול להיות מרוצה בעבודות שירות ועד לתקופה ארוכה יותר המרוצה מאחורי סורג ובריח. ואולם, חשוב להדגיש, כי קיימים מקרים שבהם הושתו עונשים החורגים, לכאן או לכאן, ממנעד הענישה שהוצג לעיל, ועדיין, דומני כי הפסיקה שהוזכרה היא-היא המייצגת נכונה את מדיניות הענישה הנוהגת. עוד ראוי להזכיר, כי ממילא גם לאחר תיקון 113 הענישה נותרה אינדיווידואלית ו"אין עסקין בשיטת ניקוד, או באריתמטיקה. ענישה היא מלאכת מחשבת - ולא מלאכת מחשב" (ראו לעניין זה, ע"פ 5768/10 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (08.06.2015)). לעולם אין לגזור עונשו של נאשם על סמך כותרות העבירות שבהן הוא הורשע ויש להתחשב במכלול הנסיבות בכל מקרה לגופו (ראו והשוו, ע"פ 433/89 ג'ורג' אטיאס נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(4) 170, (1989); ורע"פ 3173/09 פראגין נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (05.05.2009)). לבסוף, ראוי להזכיר כי השיקול של "מדיניות הענישה" הינו אך שיקול אחד מבין מכלול השיקולים אותם ישקול בית המשפט בטרם קביעת מתחם העונש ההולם וגזירת הדין (ראו בעניין זה, ע"פ 1903/13 חמודה עיאשה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (25.06.2013)).

22. כללם של דברים, לאחר שנתתי את דעתי לעיקרון המנחה בענישה, לערכים המוגנים שנפגעו ולמידת הפגיעה בהם, למדיניות הענישה הנוהגת ולנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, ובשים לב לסוג הסם, כמותו, ונסיבות החזקתו, הריני לקבוע כי על מתחם העונש ההולם במקרה הנדון לנוע בין מאסר קצר (שניתן לרצותו בעבודות שירות) לבין 12 חודשים מאסר בפועל.

גזירת הדין

ד. שאלת ביטול ההרשעה וגזירת העונש המתאים לנאשם

23. כעת נותר לגזור את עונשו של הנאשם, ולצורך כך, כמצוות המחוקק בסעיף 40א לחוק העונשין, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

24. בעניין זה בראש ובראשונה נתתי דעתי להיותו של הנאשם חף מהרשעות קודמות. כן נתתי דעתי לפגיעה שעלולה להיגרם לנאשם ככל ויושת עליו עונש מאסר, וזאת בשים לב לפגיעה הכלכלית הטמונה בכך ולכך שהכלא זר לו. בנוסף לאלה, נתתי דעתי לכך שהעבירה שבמוקד כתב האישום המתוקן בוצעה לפני כשלוש שנים, כשאת מירב המשקל בנקודה זו יש להעניק לא אותה ספירת זמן "טכנית" - אלא לכך שבפרק הזמן שחלף מאז, הנאשם נמנע מלהסתבך עוד בפלילים וחדל לעשות שימוש בסמים. בית המשפט אף זוקף לזכותו של הנאשם את העובדה שהוא הביע חרטה על מעשיו והודה במיוחס לו, מה שהביא לחיסכון בזמן שיפוטי יקר ואף ייתר את הצורך בשמיעת העדים. ודוק, התרשמתי באופן בלתי אמצעי מדבריו של הנאשם בשלב הטיעונים לעונש ושוכנעתי כי במקרה הנדון אין המדובר בקבלת אחריות מהשפה אל החוץ בלבד, כי אם בהכאה על חטא וצער וחרטה על המעשים.

25. כל אלה, על פניו, היו צריכים להביא את בית המשפט למסקנה כי יש לגזור את עונשו של הנאשם ברף הנמוך של מתחם העונש ההולם שנקבע על ידי. אולם, בשים לב לאמור בסעיף 40ד(א) לחוק העונשין, שוכנעתי כי יש מקום במקרה הנדון לסטות לקולה מהמתחם האמור משיקולי שיקום.

26. על פי ההלכה הפסוקה, אשר לא שונתה בעקבות תיקון 113 לחוק העונשין, משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם, וסיום ההליך המשפטי ללא הרשעה ייעשה רק במקרים חריגים שבחריגים, בהם קיים יחס שאיננו סביר בין חומרת העבירה לבין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה (ראו בעניין זה, למשל, רע"פ 11476/04 מדינת ישראל נ' חברת השקעות דיסקונט בע"מ [פורסם בנבו] (14.04.2010); רע"פ 5100/14 מסארווה נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (28.07.2014); ורע"פ 7224/14 פרנסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.11.2014)). זאת ועוד, בפסיקה המנחה בשאלת הימנעות מהרשעה נקבע כי זו מותנית בהצטבר שני גורמים, האחד, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם והשני, סוג העבירה מאפשר ביטול ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים (לעניין זה ראו, רע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997) (להלן: "הלכת כתב" או "פרשת כתב"); רע"פ 2513/96 מדינת ישראל נ' ויקטור שמש, פ"ד נב(3) 682 (1996); ורע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3) 685, 690 (2000)). כן ראו את מבחני העזר בעניין זה, כפי שאלו פורטו בפרשת כתב (בפסק דינו של כב' השו"ש' לוי) ורע"פ 2669/00 מדינת ישראל נ' פלוני, פ"ד נד(3) 685, 690 (2000).

27. לאחר ששמעתי את טיעוני הצדדים ועיינתי בתסקירי שירות המבחן שוכנעתי, לא בלי התלבטות, כי מקרה זה נמנה בגדר אותם מקרים חריגים עליהם מדברת הלכת כתב כמצדיקים סטייה מן הכלל, לפיו נאשם שעבר עבירה יורשע בדינו. מצאתי כי עניינו של הנאשם נופל לגדר אותם "חריגים שבחריגים" וכי מתקיימות בו אותן נסיבות מיוחדות המצדיקות הימנעות מהרשעתו, ואנמק.

28. ראשית, למסקנתי האמורה הגעתי תוך שנתתי דעתי לאמור בתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של הנאשם. כך, כעולה מתסקיר שירות המבחן מיום 27.09.2023, השירות לא התעלם מגורמי הסיכון הקמים בעניינו של הנאשם ובכלל זה מקשייו בתחום התקשורת ומערכות היחסים; קשייו במתן אומן באחרים; היותו של הנאשם נעדר גורמי תמיכה הזקוק להצבת גבול חיצוני בחייו; אחיזתו של הנאשם בעמדות הנותנות לגיטימציה לשימוש בסמים; קשייו של הנאשם להבין את מניעיו, והיותו מופנם וסגור. לצד זאת שירות המבחן ציין את גורמי הסיכון הקמים בעניינו של הנאשם ובכלל זה היותו נעדר פלילי; בעל יציבות תעסוקתית; מסור לילדיו; והמביע מוטיבציה לבחון את התנהלותו. עוד עדכן השירות כי מתוך 5 בדיקות לצורך איתור שרידי סם שנערכו לנאשם, ארבע בדיקות נמצאו נקיות ואילו בבדיקה אחת נמצאו שרידי סם.
29. בסופו של תסקיר ובשל הרצון לסייע לנאשם בטיפול ייעודי, עתר השירות לדחייה על מנת לבנות עבורו תכנית טיפולית מותאמת לצרכיו ובמציאת דרכי התמודדות חלופיות במצבי לחץ ומצוקה, כשבמהלך הדחייה יעקוב השירות אחר הבדיקות לאיתור שרידי סם.
30. וכך, כעולה מתסקיר שירות המבחן מיום 11.03.2024, התרשם השירות כי הנאשם נרתם לטיפול ושולב במסגרת המרכז להתמכרויות באשדוד; הלה התמיד בהגעה באופן רציף למפגשים; ושיתף בכנות בחייו ומסר בדקות שתי נקיות משרדי סם, תוך שהשירות התרשם מסיכון נמוך הנשקף הימנו להישנות ביצוע עבירות בעתיד. בסופו של תסקיר ולאור דברי מעסיקו כי הרשעה עלולה לפגוע בהמשך העסקתו של הנאשם, המליץ השירות על ביטול ההרשעה ועל והשתת הענישה כפי שפורטה בראשית הדברים.
31. הנה כי כן, עסקינן בנאשם, שהינו אזרח יצרני המשולב בשוק העבודה והתעסוקה כמנהל עבודה בחב' "הנסון", המתמחה ביבוא מלט ואחראי על שני אתרים המצויים בנמל אשדוד, וכי מאז שביצע את העבירה שבגינה הוא נותן את הדין כעת, היטיב את דרכיו ונמנע מלשוב ולבצע עבירות נוספות תוך שבדיקות השתי האחרונות שמסר נמצאו נקיות משרדי סם. כמו כן, הנאשם השתלב כדבעי בהליך טיפולי משמעותי במסגרת תכנית טיפולית במרכז להתמכרויות באשדוד הכולל שיחות פרטניות ובדיקות מעקביות להימצאות שרידי סם.
32. יוצא אפוא, כי עסקינן בנאשם שעבר שינוי משמעותי בחייו, מאדם המוצא פתרונות למצוקותיו השונות בסמים - לאדם שאינו משתמש עוד בסמים, אדם שומר חוק המנהל את חייו באורח יצרני ומועיל. למעשה, הנאשם שם במרכז חייו את המטרה לנהל אורח חיים נורמטיבי, כשהוא נקי מסמים מזה כשלוש שנים ובמשך תקופה לא מבוטלת, הלה פועל ומקדיש ממרצו לשם הגשמתה של מטרה זו. והגם אם ייתכן כי עוד צפויה לנאשם דרך עד לשיקומו באופן מלא וסופי, כבר בשלב הזה בהחלט ניתן לומר כי אין עסקינן ב"ניצני שיקום" או בשיקום ראשוני בלבד, אלא שהנאשם עבר זה מכבר כברת דרך ארוכה ולדידי, בהחלט ניתן להסיק מהמלצת שירות המבחן כי הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק מצדו הוא נמוך.
33. במצב דברים כגון דא, השתכנעתי כי הרשעתו של הנאשם בדין עלולה לפגוע פגיעה חמורה בהליך שיקומו, לרפות את ידיו, ולפגוע במוטיבציה אותה הוא מביע להמשיך ולהתמיד במאמציו לשקם את חייו. מה עוד, שאם כך יקרה, הרי שגם האינטרס הציבורי יצא נפסד. משכך, לדידי, על בית המשפט לשלוח לנאשם מסר מחזק ותומך, ליתן בו אומן בזו הפעם ולהעניק משקל בכורה לשיקול השיקום.

34. שנית, שוכנעתי כי ניתן במקרה הנדון להימנע מהרשעתו של הנאשם גם מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים. בית המשפט אינו מקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם, כאשר ברי כי המדובר בהתנהגות שיש להוקיעה ולגנותה. דא עקא, לא השתכנעתי כי מדובר בעבירה מהסוג ומהנסיבות ששוללות מניה וביה את האפשרות להימנע מהרשעתו של מבצע מבל לפגוע באינטרס הציבורי. ואכן, לא אחת נמנעו בתי המשפט במקרים דומים ואף חמורים יותר מלהרשיע את הנאשמים שבפניהם בעבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית (ראו למשל, ת"פ (שלום באר שבע) 61989-05-19 מדינת ישראל נ' וגיה צהיבאן [פורסם בנבו] (23.03.2023); ת"פ (שלום קריית שמונה) 34271-10-18 מדינת ישראל נ' אור שמואל דהן [פורסם בנבו] (23.03.2019); ת"פ (שלום באר שבע) 8330-12-21 מדינת ישראל נ' עידו לביא [פורסם בנבו] (05.06.2024); ת"פ (שלום ירושלים) 25936-08-19 מדינת ישראל נ' וענונו ואח' [פורסם בנבו] (02.06.2024); וע"פ (מחוזי ירושלים) 11045-09-18 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (03.03.2019).

35. שלישית, גם בחינת הפרמטרים שהותוו בפרשת כתב על ידי המשנה לנשיא, כב' השו' ש' לוי (ככל שהם רלוונטיים לענייניו של הנאשם), מלמדת כי הנאשם עומד ברובם. כך למשל, לא ניתן להתעלם מכך שזו הסתבכותו הראשונה של הנאשם עם החוק ומכך שהתנהגות כגון זו אינה מאפיינת את אורחות חייו ואינה מהווה דפוס פעולה כרוני; כנלמד מהאמור בתסקירי שירות המבחן הסיכון שהנאשם ישוב ויבצע עבירות מתחום הסמים הוא נמוך; הנאשם קיבל אחריות על מעשיו, הביע עליהם חרטה כנה וצער, ואף ביטא מוטיבציה להעלות את חייו על מסלול נורמטיבי, כפי שאכן הוא עשה בסופו של יום. לכל אלו אף יש להוסיף את התרשמותו של שירות המבחן ואת המלצתו להורות על ביטול ההרשעה.

36. ורביעית, אכן, לא נעלמה מעיני העובדה כי הנאשם לא הוכיח ברמת ההוכחה הנדרשת קיומו של נזק קונקרטי אשר עלול להיגרם לו אם יורשעו בדינו. כל שנטען בעניין זה ע"י מעסיקו של הנאשם, מר אלדד מאירי, מנהל תפעול מערך הצמנט, בנמל אשדוד הוא כי הרשעתו של הנאשם עלולה לפגוע בהתקדמותו המקצועית ובאפשרות כניסתו לנמל אשדוד (נ/2). על פניו, ובהינתן העובדה כי מדובר בפגיעה ערטילאית, בשלב זה היה על בית המשפט לעצור הילוכו ולקבוע כי אין מקום להורות על ביטול ההרשעה. ואולם, וכידוע, פרמטר זה שעניינו, הוכחת נזק קונקרטי, אינו נבחן בתוך ואקום אלא מושפע פעמים רבות מיתר הנסיבות שאופפות את המקרה. וכאן אפנה לאותה "מקבילית כוחות" שבין הדרישה להוכחת קיומה של פגיעה קונקרטית לבין חומרת העבירה, עליה עמד בית המשפט המחוזי בע"פ (מחוזי מרכז) 24457-03-15 פבל גוטרמן נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] (30.08.2015); ובת"פ (מחוזי ירושלים) 36771-11-15 מדינת ישראל נ' פנש ואח', [פורסם בנבו] (14.06.2016), טרם פורסם במאגרים המשפטיים; וכן ראו והשוו את דעת המיעוט שהובעה על ידי שופט בית המשפט המחוזי (כתוארו אז) כב' השו' ע' גרוסקופף בע"פ"ג (מחוזי מרכז) 44406-12-11 שואהנה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (16.02.2012), המטעים כי יש ליתן פרשנות מרחיבה לתנאי הראשון בהלכת כתב בשעה שיוכח כי לנאשם תגרם פגיעה חמורה וברורה מעצם הטלת הסטיגמה של הרשעה פלילית.

37. עוד ובהמשך לכך לדידו, פרשנות דווקנית לתנאי זה עלול ליצור חוסר שוויון מובנה בין נאשמים, בהתלותו את האפשרות לפטור אדם נורמטיבי מהסטיגמה של הרשעה פלילית ביכולתו של הלה להוכיח פגיעה קונקרטית בתעסוקתו - פגיעה אותה ניתן להוכיח הלכה למעשה רק ביחס למספר מוגדר ומצומצם של עיסוקים והיוצר אבחנה בלתי מוצדקת בין העוסקים במקצועות טעוני רישוי (שיעלה בידם לשכנע כי הרשעה תפגע פגיעה קונקרטית בתעסוקתם) למי שעוסקים במקצועות שאינם טעוני רישוי (שיתקשו לעשות כן) - דבר שעלול להגביר את עשיית בתי המשפט בפיקציות מיותרות על מנת להתגבר על הפער בין הרטוריקה המשפטית לפרקטיקה השיפוטית (ברוח הדברים האמורים ראו והשוו, "החלטה על ביטול הרשעה לאור תיקון 113 לחוק העונשין - משיח חסד לשיח של מידתיות", ד"ר שי וזנר ועו"ד משה קשלס ("הסנגור" גיליון 257, אוג' 2018, עמ' 4), וכן ראו, ע"פ 8173/18 באיחוד דיון עם ע"פ 8242/18 פלוני נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (06.06.2019), שם בית המשפט העליון הורה על ביטול הרשעת הנאשמים בעבירת שוד בנסיבות מחמירות, על אף שלא הוכח קיומו של נזק קונקרטי וזאת לאור התסקירים החיוביים שהוגשו בעניינם של הנאשמים).

38. אכן, עריכת האיזון בין האינטרס הציבורי בהרתעה, הגנה על בטחון הציבור וההכרח להילחם בנגע הסמים לבין האינטרס הציבורי והאישי בשיקומו של הנאשם איננה מלאכה קלה כלל ועיקר. עם זאת, בנסיבות המקרה המונח לפניי, בהתחשב בעובדה כי עסקינן בנאשם חף מהרשעות קודמות אשר לוקח אחריות על ביצוע העבירה, ולאור התסקירים החיוביים אשר הוגשו בעניינו והיותו נקי מסמים, אני סבורה כי יש מקום בזו הפעם לתת לנאשם הזדמנות אמיתית לחזור למוטב ולערוך שינוי בחייו לעבר שיקומו וליתן לו כוח נוסף להמשיך בדרכו הנורמטיבית. בנסיבות אלו השתכנעתי כי בעניינו של הנאשם קיימת הצטברות של נסיבות ייחודיות וחריגות, אשר יהיה בהן כדי להטות את הכף לעבר הימנעות מהרשעתו הגם שלא עלה בידו להוכיח ברמת ההוכחה הנדרשת קיומה של פגיעה ממשית וקונקרטית שעלולה להיגרם, במקרה שההרשעה תיוותר על כנה.

39. לאור כל האמור לעיל הנני מורה על ביטול ההרשעה מיום 30.05.2024, וגוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. צו של"צ בהיקף של 250 שעות.

תוקף צו השל"צ למשך שנתיים מהיום.

שירות המבחן יגיש תוך 30 תכנית של"צ בעניינו של הנאשם. לאחר קבלת התכנית, אאשרה ללא צורך בקיום דיון נוסף.

ב. צו מבחן של שירות המבחן למשך שנה מהיום.

הובהרה לנאשם חשיבות שיתוף הפעולה עם שירות המבחן בביצוע צו השל"צ וצו המבחן ומשמעות העדר שיתוף הפעולה.

ג. הנאשם יצהיר על התחייבות כספית על סך 15,000 ₪ שלא לעבור כל עבירה בניגוד לפקודת הסמים המסוכנים וזאת לתקופה של שנה מהיום.

הריני מורה על השמדת המוצגים בתיק - סמים, בכפוף לחלוף תקופת הערעור.

העתק גזר הדין יישלח בדחיפות לשירות המבחן.

זכות ערעור כחוק.

החלטה

רשמתי לפניי את התחייבות הנאשם להימנע מביצוע העבירות כמפורט בגזר הדין.

ניתנה והודעה היום י"ח חשוון תשפ"ה, 19/11/2024 במעמד הנוכחים.